

Bulletin objevitele

Vzpomínka na Viléma Krystu

Mimořádné vydání k výročí 50 let ZŠ Krestova

Letos, 1. září 2021, uběhne 50 let od založení naší školy. Každá ulice i škola nese vždy nějaké jméno, ale když začneme pátrat po jménu naší školy a ulice, tak zjistíme, že jméno Kresta nepatří žádné významné osobě. A to je záhada, která stojí určitě za vysvětlení. Naše škola a ulice byla v roce 1969 pojmenována po leteckém akrobatovi Vilému Krystovi. Správně by bylo tedy pojmenování Krystova, ale to se zřejmě nehodilo oficiálním místům a záměrně nebo omylem (jak uvádí Ostravský uličník) zapsali ulici jako Krestova. Když se před několika lety sestavoval seznam sta nejúspěšnějších českých sportovců, tak si někteří povzdechli, že na seznamu chybí takové sportovní legendy jako František Novák nebo Vilém Krysta. Oba dva představovali světové mistry letecké akrobacie a znal je doslova celý svět. Vzpomeňme tedy nyní na Viléma Krystu, po kterém je naše škola pojmenována.

Vilém Krysta se narodil v Brance u Opavy 6. 11. 1923, od mládí ho fascinovala letadla a létání. Během války pracoval v Braneckých železárnách v Hradci nad Moravicí. Po osvobození prodělal letecký výcvik v Dolním Benešově a s naší oblastí je spojen díky letišti Ostrava Hrabůvka, kde působil jako letecký instruktor.

Jeden z mála dochovaných snímků letiště v Ostravě-Hrabůvce. Celkem byly na letišti čtyři hangáry. Na snímku vidíme hangár číslo 1 a 2.

Bývalý hangár letiště v Ostravě-Hrabůvce se dnes nachází na ulici Jiřikovského.

V poválečné době se k letectví mohlo dostat mnoho milovníků letectví. Napomáhala tomu politická situace rodící se studené války, kdy se stát v zájmových aeroklubech Svazarmu snažil cvičit mladé piloty pro budoucí vojenskou službu. Zároveň došlo k znárodnění Baťova leteckého průmyslu v Otrokovicích. Ihned po válce zadalo tehdejší Ministerstvo národní obrany leteckému průmyslu úkol zkonstruovat dvojmístný cvičný letoun a 20. října 1947 vzlétl v Otrokovicích první prototyp s označením Zlín Z-26 trenér.

2141	20. X.	Z-26	1	Směl	1620	1640	20	20	I zabl
2142	"	"	"	"	1640	1645	5	-	zal
2143	21. X.	"	"	"	1615	1645	30	10	"
2144	"	"	"	"	1645	1650	5	-	"
2145	"	"	"	"	1650	1655	5	-	"
2146	"	"	"	"	1310	1335	20		"
2147	"	"	"	"	1400	1410	10		"
2148	"	"	"	"	1510	1535	25		"
2149	"	"	"	"	1535	1540	5		"
2150	23. X.	A-0Z		Směl - Kuba - Z-24 - 1K-8651	1235	1415	100	00	úspěšně - první

Zápis o prvním letu Z-26 20. října 1947 v knize letů letiště Otrokovice

Postupně se původní prototyp modifikoval na různé typy leteckého provozu. V roce 1956 vznikl nový prototyp Z-226T, který zvládl náročné akrobatické zatížení. Právě s tímto upraveným modelem letadla získal v roce 1957 Vilém Krysta na tehdy neoficiálním mistrovství světa v letecké akrobacii v britském Coventry zlatou medaili.

Zlín Z-226A (akrobat) Viléma Krysty v Coventry – červenec 1957.

V 50. a 60. letech bylo vyrobeno několik stovek letounů Z-226 , které se prodávaly do celého světa. Kdo chtěl v tehdejší době vyhrávat akrobatické soutěže, tak si musel pořídit tento typ letadla. O jeho kvalitě svědčí i skutečnost, že do dnešních dnů létá několik desítek těchto strojů.

Život Viléma Krysty ukončila bohužel o rok později tragická nehoda na leteckém dni ve Frýdlantu nad Ostravicí, kdy po havárii podlehl svým zraněním.

Havarovaný Z-226A Viléma Krysty ve Frýdlantě nad Ostravicí.

Název naší školy ZŠ Krestova je tak malou vzpomínkou na odvážného letce z Branky u Opavy. Vzdejme čest jeho památce a budme hrdi na to, že naše škola nese dál jméno tohoto odvážného letce.

Nejenom pro Klub objevitelů ZŠ Krestova napsali Pavel a Věra Rymiecovi.

Použité zdroje a odkazy:

<https://www.gonzoaviation.com/clanok/%E2%80%A0-vilem-krista>

[https://www.idnes.cz/technet/technika/zlin-trener-moravan-](https://www.idnes.cz/technet/technika/zlin-trener-moravan-otrokovice.A141204_123934_tec_tech_nika_kuz/foto/KUZ57ae63_09_ZAas_prospekt.jpg)

[otrokovice.A141204_123934_tec_tech_nika_kuz/foto/KUZ57ae63_09_ZAas_prospekt.jpg](https://www.idnes.cz/technet/technika/zlin-trener-moravan-otrokovice.A141204_123934_tec_tech_nika_kuz/foto/KUZ57ae63_09_ZAas_prospekt.jpg)

https://www.airteamimages.com/zlin-trener_OK-KMD_private_98147.html

<https://www.patriotmagazin.cz/byvale-ostravske-letiste-uz-pripomina-jen-hangar-na-sidlisti-dubina>

<http://www.vrtulnik.cz/ww2/protektorat-ostrava.htm>

<http://osobnosti->

[moravy.eu/osobnosti/?id=FY%2F1LiFRwhjPp3jlcJmTreYDVztsY5yRqdbvGvd1kQ%3D&order=4](http://osobnosti-moravy.eu/osobnosti/?id=FY%2F1LiFRwhjPp3jlcJmTreYDVztsY5yRqdbvGvd1kQ%3D&order=4)

<https://www.orlita.net/wp2/index.php/stripsy-z-historie-ceskoslovenskych-a-ceskych-letadel/zlin-trener-od-z-26-k-z-726k/>